

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 19 juni 2025
Registratie nummer	: GZDGWB//1997457
Voorstelnummer	: RV2025-064
Portefeuillehouder	: Jacoline Hartman
Bijlage(n)	1. Aanbiedingsbrief jaarstukken ODR 2024 aan gemeenteraden 2. Ontwerp jaarstukken ODR 2024 3. Accountantsverslag 2024 4. Beslisnota DB resultaatbestemming jaarrekening 2024 5. Milieujaarverslag 6. Marap West Betuwe januari tm december 2024 7. Marap totaal ODR januari tm december 2024 8. Aanbiedingsbrief ontwerp begroting 2026 ODR aan gemeenteraden 9. Ontwerp Programmabegroting 2026 ODR 10. Reactie Zienswijze Kaderbrief 2026 11. Concept Zienswijzebrief
Onderwerp	: Jaarrekening 2024 en begroting 2026 Omgevingsdienst Rivierenland

Onderwerp

Jaarrekening 2024 en begroting 2026 Omgevingsdienst Rivierenland

Beslispunten

1. Voor de jaarstukken 2024 een positieve zienswijze aan het dagelijks bestuur ODR kenbaar te maken ten aanzien van de inzet van het positieve jaarresultaat.
2. Voor de begroting 2026 inhoudelijke zienswijze aan het dagelijks bestuur ODR kenbaar te maken ten aanzien van de besparingen, Artificial Intelligence, robuustheid en kwaliteitsverbetering.

Inleiding

Naar aanleiding van de kadernota's 2026 van de gemeenschappelijke regelingen hebben wij een inhoudelijke zienswijze ingediend, voortkomend uit de financiële situatie van onze gemeente. Het betrof onderstaande collectieve zienswijze, van de gemeenten in de regio Rivierenland:

"Vanwege de sterk verminderde inkomsten die gemeenten ontvangen vanuit het Rijk (circa 5%) hebben wij als kader een lagere gemeentelijke bijdrage gehanteerd van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028."

Daarbij hebben wij het volgende verzoek gedaan aan de gemeenschappelijke regelingen: "bereid aan de hand van het bovengenoemd kader scenario's voor, voor te leggen aan uw algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hier een besluit over kan nemen. We verzoeken u per scenario ook de beleidsmatige implicaties zichtbaar te maken. We

verzoeken u vóór het afronden van de conceptbegroting 2026 van uw gemeenschappelijke regeling de keuzescenario's aan het algemeen bestuur voor te leggen om vervolgens te verwerken in de conceptbegroting 2026. Hierover gaan we graag met u in gesprek."

In dit voorstel wordt een zienswijze voorgesteld op de jaarrekening en begroting, mede naar aanleiding van onze eerdere zienswijze op de kadernota. Hiermee bestendigen we de gezamenlijke lijn die we als gemeenten in Rivierenland eind 2024 hebben ingezet.

Samenvatting Jaarrekening 2024

Financieel

De jaarrekening laat een totale last van 24.647.800 euro zien, waarvan 23.585.100 euro wordt gedekt uit bijdragen van de deelnemers en andere omgevingsdiensten. De concept Jaarrekening 2024 sluit met een positief resultaat van 24.700. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve van Omgevingsdienst Rivierenland.

Risico's en weerstandsvermogen

De algemene reserve van ODR bedraagt 557.550 euro. Samen met de reserve personele regelingen en de post onvoorzien bedraagt het beschikbare weerstandsvermogen 727.550 euro. Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt het benodigde weerstandsvermogen 722.700 euro. De ratio tussen weerstandscapaciteit en risico's is 1,01. Het weerstandsvermogen is dus toereikend om de risico's af te dekken.

Inhoudelijk

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking getreden. Met name op vergunningverlening zijn meer uren afgenomen. Eind december 2023 zijn nog veel vergunningen aangevraagd vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het landelijk ingevoerde DSO (omgevingsloket.nl) functioneert nog niet goed. Dit is terug te zien in de toename van het aantal uren vergunningverlening en de klanttevredenheid op het onderdeel bouw.

Er zijn ook mooie resultaten geboekt. Voorbeelden zijn de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen voor regio Rivierenland, het beschermen van het milieu en het voorkomen van milieuschade.

Samenvatting Begroting 2026

Financieel

De concept begroting 2026 van ODR laat een totale last van 25.452.000 euro zien, wat voor een bedrag van 24.511.001 euro wordt gedekt door bijdragen van de deelnemers en andere omgevingsdiensten. In de concept begroting is een bezuinigingstaakstelling opgenomen van 1,5 procent oplopend tot 3 procent vanaf 2028.

De concept begroting 2026 laat voor de gemeente West Betuwe, ten opzichte van de oude ramingen, een toename van 112.000 euro zien. Deze toename wordt voor een bedrag van 196.000 euro veroorzaakt door de indexering van de bijdrage en kan ten laste van de stelpost

Prijsstijgingen worden gebracht. Per saldo is er dan een voordeel van 84.000 euro die wordt ingezet voor de taakstelling op de gemeenschappelijke regelingen.

Inhoudelijk

In 2026 zet ODR in op vier strategische ambities:

- een schone, veilige en duurzame leefomgeving
- meer ervaren meerwaarde voor gemeenten,
- betere dienstverlening aan inwoners en bedrijven, en
- het zijn en blijven van een robuuste, financieel gezonde organisatie.

Deze ambities worden onderbouwd met concrete acties. Zo wordt binnen de ambitie van betere dienstverlening geïnvesteerd in het verbeteren van het digitale loket en het terugbrengen van de wachttijd voor vergunningaanvragen, mede in reactie op de verstoringen in het DSO. Voor de robuustheidseis stelt ODR in 2025 en 2026 een plan van aanpak op, waarin onder meer wordt gekeken naar taakverbreding (zoals duurzaamheidstaken voor regio of provincie) en versterking van de personele bezetting op kritieke functies. Ondanks de taakstellende bezuinigingen blijft ODR daarmee gericht op kwaliteit en continuïteit van uitvoering.

In 2025 en 2026 wordt gewerkt aan een plan van aanpak. Dit plan moet zorgen dat ODR voldoet aan de eisen voor robuustheid die het Rijk stelt aan alle omgevingsdiensten. Hierbij wordt gekeken naar het uitvoeren van eventuele milieutaken voor provincie, gemeenten en regio, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid.

Reactie op zienswijze kaderbrief

Voor de kaderbrief 2026 ODR is een inhoudelijke zienswijze kenbaar gemaakt ten aanzien van de bezuinigingstaakstelling en het opnemen van incidentele projecten in de meerjarenbegroting.

In de reactie wordt aangegeven dat de bezuiningsopgave als taakstelling wordt in geboekt in de begroting en deze geconcretiseerd de actualisatie van het uitvoeringsbeleid en werkprogramma 2026. De incidentele projecten als incidentele kosten in de begroting

Taakstellende bezuiniging

De gemeenteraad heeft op 7 november 2024 besloten tot een taakstellende bezuiniging op gemeenschappelijke regelingen van 430.000 euro in 2026 en 2027 en een bedrag van 860.000 euro vanaf 2028.

Er is hierbij uitgegaan van een taakstelling van 1,5 en 3%. Dit betekent voor ODR een taakstelling van minimaal 80.900 euro oplopend naar 161.800 euro.

De concept begroting 2026 van de ODR laat voor de gemeente West Betuwe, ten opzichte van de oude ramingen, een toename van 112.000 euro zien. Deze toename wordt voor een bedrag van 196.000 euro veroorzaakt door de indexering van de bijdrage en kan ten laste van de stelpost Prijsstijgingen worden gebracht. Per saldo is er dan een voordeel van 84.000 euro die wordt ingezet voor de taakstelling op de gemeenschappelijke regelingen.

Besluitgeschiedenis

- Besluit gemeenteraad Zienswijze Kaderbrief 2026, 4 maart 2025

Beoogd effect

Invloed en grip op de gemeenschappelijke regeling, door uw gemeenteraad zijn controlerende rol uit te laten voeren.

Argumenten

1.1 Voor zover planbaar zijn de werkzaamheden uitgevoerd conform de afspraken uit het werkprogramma 2024

De werkzaamheden zijn grotendeels volgens het werkprogramma uitgevoerd, al is er sprake een hogere afname van het aantal uren. Met name op vergunningverlening zijn meer uren afgenomen. Op vergunningverlening is moeilijk te sturen en eind december 2023 zijn nog veel vergunningen aangevraagd vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het landelijk ingevoerde DSO (omgevingsloket.nl) functioneert nog niet goed. Dit is terug te zien in de toename van het aantal uren vergunningverlening en de klanttevredenheid op het onderdeel bouw.

1.2 Er is een positief jaarresultaat

De concept Jaarrekening 2024 sluit met een positief resultaat van 24.700. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve van Omgevingsdienst Rivierenland.

2.1 Er is serieus gereageerd op de zienswijze op de kadernota.

ODR heeft de taakstellende bezuiniging opgenomen in de conceptbegroting en aangekondigd deze nader uit te werken bij de actualisatie van het uitvoeringsbeleid en werkprogramma 2026. Ook is duidelijk gemaakt dat incidentele kosten, zoals projectgebonden uitgaven, buiten de reguliere begroting blijven en afzonderlijk worden verantwoord.

2.2 Incidentele projecten zijn niet meer opgenomen in de meerjarenbegroting ODR.

Projecten zoals dossier de golfbaan Spijk worden niet vanuit de reguliere uren van de ODR bekostigd en hebben een eigen budget vanuit de begroting van West Betuwe.

Verantwoording vindt dan ook plaats via de eigen P&C cyclus.

Kanttekeningen

2.1 De besparing is ingeboekt als taakstelling, de concrete invulling ontbreekt nog.

De besparing is weliswaar als taakstelling opgenomen, maar de concrete invulling daarvan ontbreekt nog.

In de conceptzienswijze brief wordt gevraagd om uiterlijk 1 september met inhoudelijke informatie en een stappenplan te komen.

Financiën

ODR 2024

Wat is begroot voor West Betuwe in 2024	Wat is opgenomen in onze jaarrekening 2024	Wat is het uiteindelijke resultaat 2024	Wat is het verschil voor West Betuwe
5.547.401	5.819.763	5.819.763	0

De concept Jaarrekening 2024 sluit met een positief resultaat van 24.700 euro. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve van Omgevingsdienst Rivierenland.

De accountant heeft vastgesteld dat de jaarrekening een getrouw beeld vertoont van de financiële stand van zaken van ODR, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

Begroting 2026

	2026	2027	2028	2029
Wat hebben we nu geraamd	5.393.174	5.393.174	5.393.174	5.393.174
Wat wordt gevraagd van West Betuwe	5.505.621	5.505.621	5.422.568	5.422.568
Wat wordt er meer gevraagd	-112.447	-112.447	-29.394	-29.394
Bijdrage stelpost Loonprijsontwikkeling	196.247	196.247	197.094	197.094
Ten gunste van taakstelling GR'en	-83.800	-83.800	-167.700	-167.700
Financieel effect voor West Betuwe	0	0	0	0

Verklaring toename	2026	2027	2028	2029
Bezuinigstaakstelling 1,5% tot 3%	83.800	83.800	167.700	167.700
Ten gunste van taakstelling GR'en	-83.800	-83.800	-167.700	-167.700
Financieel effect voor West Betuwe	0	0	0	0

De financiële gevolgen van de begroting 2026 zullen, na vaststelling door het algemeen bestuur van ODR, meegenomen worden in onze begroting 2026.

Door ODR aangegeven bezuinigingen worden ten laste van de taakstelling gebracht.

Communicatie en participatie

Er is een conceptbrief opgesteld voor het dagelijks bestuur waarin de zienswijze bekend wordt gemaakt.

Uitvoering/Planning

Na besluitvorming van de gemeenteraad wordt de zienswijzebrief naar het dagelijks bestuur van ODR verzonden. De reacties van de verschillende gemeenten worden tijdens de volgende vergadering van het algemeen bestuur besproken.

Evaluatie

De besluitvorming van de jaarstukken en begroting wordt via de kwartaalrapportage verbonden partijen aan de gemeenteraad teruggekoppeld.

Risicoparagraaf Evaluatie

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Begroting wordt ongewijzigd vastgesteld	Financieel	Middel	Middel	Indienen zienswijze en afstemming met regiogemeenten.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de secretaris, Philip Bosman
de burgemeester, Servaas Stoop